

RISIKORAPPORT I HENHOLD TIL KAPITALDÆKNINGSBEKENDTGØRELSEN

I henhold til kapitalbekendtgørelsens bilag 20 er det sparekassen pålagt at offentliggøre oplysninger omkring sine finansielle risici og sine politikker for styring af finansielle risici.

Frøslev-Møllerup Sparekasse har vedtaget at offentliggøre disse oplysninger på sparekassens hjemmeside. Visse af oplysningerne er en gengivelse af oplysninger i sparekassens seneste årsrapport.

Risikostyring

Ethvert pengeinstitut er eksponeret for forskellige typer af risici for at lide tab, der kan opstå på grund af uforudsigelige udviklinger i nationaløkonomien eller på de finansielle markeder.

Sparekassens bestyrelse har fastlagt nogle overordnede rammer for styring af de risici, sparekassen kan møde.

Retningslinjerne værner om sparekassens soliditet, men rammerne er ikke snævrere, end at de åbner mulighed for, at sparekassen kan være en aktiv samarbejdspartner i de samfund, hvor sparekassen har sit virke.

De væsentligste risici for et pengeinstitut vedrører i sagens natur kreditgivning og kundernes evne til at betale sparekassens tilgodehavender tilbage.

Derfor er det sparekassens direktion, der er ansvarlig for den løbende styring af sparekassens kreditrisiko, herunder at forretningsgange og kontrolrutiner udvikles og optimeres.

Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån og garantier på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges gruppevis. Hvis der registreres tegn på, at der kan opstå problemer med et engagement, overgår dette dog til vurdering på individuel basis.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for, hvor høj en aktierisiko Frøslev-Møllerup Sparekasse må påtage sig. Ved udgangen af 2010 udgjorde sparekassens handelsbeholdning af aktier 3,1 mio. kr. mod 3,4 mio. kr. i 2009.

Sparekassen arbejder løbende med udvikling af politikker med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici og har gennem tid udarbejdet flere politikker på netop dette område.

Selvom vækst, tilbagegang eller stagnation er begreber der til enhver tid har indflydelse på forretningsomfanget og dermed vil have en stor indflydelse på sparekassens forretningsgrundlag, anses solvensprocenten til stadighed for at være blandt branchens bedste i Danmark.

Solvansen er 17,4 procent, hvor lovens mindstekrav er 8 procent.

Sparekassen anvender standardmodellen for operationelle risici og vil løbende vurdere behovet samt arbejde med, at der i risikostyringen gradvist indføres mere avancerede modeller.

Basiskapital

Opgørelse af basiskapital	1.000 kr.
1. Kernekapital	64.286
1.1 Garantikapital	29.542
1.4 Overført overskud	34.744
2. Primære fradrag i kernekapitalen	-386
2.3 Udskudte aktiverede skatteaktiver	-386
3. Kernekapital efter primære fradrag	63.900
6. Andre fradrag	-2.139
6.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10%	-2.139
7. Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag	61.761
10. Basiskapital før fradrag	61.761
11. Fradrag i basiskapitalen	-2.139
11.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10%	-2.139
12. Basiskapital efter fradrag	59.622

Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

I henhold til lovgivningen skal bestyrelse og direktion fastsætte Frøslev-Møllerup Sparekasses individuelle solvensbehov. Frøslev-Møllerup Sparekasse har valgt at offentliggøre det individuelle solvensbehov i en særskilt rapport der ligeledes kan ses på sparekassens hjemmeside. Nedenfor er alene omtalt de overordnede principper for opgørelsen af solvensbehovet.

I sparekassen har vi implementeret en model til opgørelse af solvensbehovet. I modellen afsættes kapital indenfor 4 risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko, ejendomsrisiko og øvrige risici). Den første del af modellen indeholder en række stresstests. I disse stresstests "stresses" de enkelte regnskabsposter via 7 variable.

Kapital til dækning af kreditrisici	Stigning i tab på kunder
Kapital til dækning af markedsrisici	Aktiekursfald Rentestigning
Kapital til dækning af risiko på egne ejendomme	Ejendomsprisfald
Kapital til dækning af øvrige risici	Generelt fald i indtægterne Stigning i valutakursrisiko Stigning i omkostninger

Det er ledelsen, der har defineret, hvilke risici, Frøslev-Møllerup Sparekasse bør kunne modstå, og dermed hvilke regnskabstal for en række negative begivenheder der opstår samtidig - for derved at se hvorledes sparekassen reagerer i det givne scenarium.

Resultatet af de gennemførte stresstests indgår i solvensbehovsmodellen ved, at sparekassen som minimum skal kunne holde den kapital, der kan dække det underskud, der ville opstå, såfremt det pågældende scenarium indtræffer.

Stresstestens samlede effekt på solvensbehovet beregnes ved at sætte den samlede resultatpåvirkning i forhold til de vægtede poster. Herved fås et mål for hvor meget kapital, der skal til for at instituttet kan overleve det opstillede scenarium.

Udover de risikoområder, der medtages via stresstests, er der en lang række risikoområder, som sparekassen har fundet relevante at medtage i vurderingen af solvensbehovet.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelsen af solvensbehovet.

Yderligere kapital til dækning af kreditrisici	Store engagementer Svage engagementer Geografisk koncentration Erhvervsmæssig koncentration Koncentration af sikkerheder
Yderligere kapital til dækning af markedsrisici	
Yderligere kapital til dækning af risiko på egne ejendomme	
Yderligere kapital til dækning af øvrige risici	Operationel risiko og kontrolmiljø Strategiske risici Omdømmerisici Risici i relation til størrelse og kap. fremsk. Likviditetsrisici Afviklingsrisici

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved, at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Frøslev-Møllerup Sparekasses opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at Frøslev-Møllerup Sparekasse har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt basiskapitalen er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Frøslev-Møllerup Sparekasse en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet.

Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat.

Vækstforventningernes beregnede solvensbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

Solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko

1.000 kr	Risikovægtede poster	Kapitalkrav 8% af eksp.
Vægtede poster med markedsrisiko	38.464	3.077
Gældsinstrumenter	31.043	2.483
Aktier	4.065	325
Kollektive investeringsordninger	1.300	104
Valutakursrisiko	2.056	165

Modpartsrisiko

Sparekassen anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Markedsværdimetoden er beskrevet nedenfor og den følger beskrivelsen i § 14, stk. 3 i kapitalbekendtgørelse, nr. 9094 af 1. marts 2006.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsopgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktors restløbetid, og med vægten for de pågældende modparter.

I Sparekassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Kreditrisiko

- a) Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54, hvortil henvises
- b) Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager pr. 31-12-2010 DKK 343.233
- c) Eksponeringernes gennemsnitlige værdi for 4. kvartal er opgjort til DKK 338.226
- d) Eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 95 % eller mere er eksponeringerne i Danmark
- e) Den relative fordeling af eksponeringer, opdelt på eksponeringskategorier som angivet i § 93 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, udgør iflg. opgørelse pr. 31-12-2010:

1	Off. Myndigheder		0
2	Erhverv	a) Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	18
		b) Industri og råstofudvinding	2
		c) Energiforsyning	0
		d) Bygge og anlæg	3
		e) Handel	7
		f) Transport, hoteller og restauranter	3
		g) Information og kommunikation	0
		h) Finansiering og forsikring	0
		i) Fast ejendom	2
		j) Øvrige erhverv	5
3	Erhverv i alt		40
4	Private		60
5		1-4 i alt	100

- f) Fordeling af eksponeringernes restløbetider opdelt i kategorier er belyst i årsrapporten 2010 note 8 og 9.
- g) Definitionen af værdiforringer følger § 52 stk. 3 i regnskabsbekendtgørelsen. Værdiforringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1000 kr.	Udlån og garanti-debitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/hensættelse	Nedskrivninger / hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Individuelle vurderede:			
Offentlig myndigheder			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9346	134	
Industri og råstofudvinding	258	249	
Energiforsyning			
Bygge og anlæg	4.351	2.738	
Handel	2.336	1.898	
Transport, hoteller og restauranter	193	119	
Information og kommunikation			
Finansiering og forsikring			
Fast ejendom	3.736	1.639	
Øvrige erhverv	366	1.037	2.424
I alt erhverv	20.586	7.814	2.424
Private	9.252	5.340	
I alt individuel	29.838	13.154	2.424
Gruppevis vurderede			
Offentlig myndigheder			
Erhverv	287.858	699	
Private			
I alt gruppevis vurderede	287.858	699	

- h) Samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer, opdelt på betydende geografiske områder undlades, idet mere en 95 % af eksponeringerne er i Danmark.
- i) Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger er belyst i årsrapporten 2010.

Markedsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet	1.000 kr. (vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko:	
Gældsinstrumenter	31.043
Aktier m.v.	5.365
Poster med valutaposition	2.056

Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

Frøslev-Møllerup Sparekasse anvender basisindikatormetoden, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelsen af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til: 15 pct. af de gennemsnitlige "basis-indtægter" de senest 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorentindtægter og ikke renterelaterede nettoindtægter.

Sparekassen gennemfører imidlertid løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes til at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af solvens-behovet.

Eksponering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Frøslev-Møllerup Sparekasse har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v.

Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordels aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Frøslev-Møllerup Sparekasse har udover aktier i sektorselskaber aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Samlet bogført værdi for:			1.000 kr.
Sektoraktier			14.324
Øvrige aktier			136
			<hr/>
I alt			14.460
			<hr/> <hr/>
Samlet avance for:	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
	Urealiseret	Realiseret	I alt
Sektoraktier	254	0	254
Øvrige aktier			
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
I alt	254	0	254
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Eksposering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen

Sparekassens eksposering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består hovedsageligt af fast forrentede udlån. Udviklingen i renterisikoen følges løbende.

Oplysninger vedr. de kreditrisikoreducerende metoder

Frøslev-Møllerup Sparekasse anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

Frøslev-Møllerup Sparekasse har begrænset os til at modtage finansiel sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedområder/hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Børsnoterede værdipapirer
- Garantistillelse fra pengeinstitutter

Sparekassens værdiansættelse af finansielle sikkerheder fastsættes udfra en konservativ markedsværdibetragtning.

Frøslev-Møllerup Sparekasse anvender den enkle metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det medfører, at Sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder. I kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 7, pkt. 45 – 48, er det anført, hvilke finansielle sikkerheder sparekassen kan anvende under den enkle kreditreducerende metode.

I den forbindelse skal det bemærkes, at der i bekendtgørelsen stilles krav om, at de finansielle sikkerheder, der anvendes, skal være udstedt af en virksomhed eller land med en særlig god rating.

Under hensyn til kapitaldækningsbekendtgørelsens afgrænsninger i bilag 7 kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som Sparekassen modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Kontant eller kontantlignende instrumenter
- Gældsinstrumenter udstedt af centralregeringer og/eller centralbanker
- Gældsinstrumenter udstedt af regionale eller lokale myndigheder
- Gældsinstrumenter udstedt af ratede realkreditinstitutter og pengeinstitutter
- Gældsinstrumenter udstedt af ratede fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber

Sparekassen vurderer, at der ikke foreligger latent koncentrationsrisici i forbindelse med finansiell sikkerhedsstillelse fra modparter, grupper af indbyrdes forbundne modparter, og modparter, der opererer i samme økonomiske sektor.

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen finansielle sikkerheder til afdækning af sin kreditrisiko. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringskategori sikkerhedens dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerheden inden for hver enkel eksponeringskategori.

Kreditrisikoreducerende metoder (1.000 kr.)

Eksposering mod detailkunder	3.885
Eksposeringer hvorpå der er restance eller overtræk	70